

Het fasenmodel voor schizofreniespectrum-stoornissen lijkt klinisch valide

In Australië is het fasenmodel voor de diagnose van schizofrenie en andere psychotische stoornissen ontwikkeld (klinische stadiëring), waarbij de verschillende stadia van de stoornis in termen van de ernst of het type psychopathologie en mate van remissie worden onderscheiden: Eerste Psychotische Episode (EPE) (fase 2); onvolledige remissie van eerste episode (fase 3A); teruggekeerde psychose na symptomatisch herstel (fase 3B); meerdere terugvallen, geen volledige remissie (fase 3C); chronische, ernstige en voortdurende ziekte (fase 4). In dit Nederlandse cross-sectionele onderzoek werd de klinische validiteit van het fasenmodel geëvalueerd door verschillen in de ernst van de symptomen te meten bij 291 acuut opgenomen patiënten met een schizofreniespectrum-stoornis. Tevens werd gekeken of een langere Duur van de Onbehandelde Psychose (DOP) samenhangt met meer ernstige symptomen bij personen met EPE. De ernst van de symptomen werd gemeten met de DSM-V Clinician-Rated Dimensions of Psychosis Symptom Severity (CRDPSS). Om de fase vast te stellen werd per patiënt het medisch dossier bekeken, de patiënt en een familielid geïnterviewd, en behandelende psychiaters en artsen geraadpleegd. De staf van het psychiatrisch ziekenhuis waar de acute patiënt werd opgenomen kende in onderling overleg de fase (2, 3A, 3B, 3C of 4) toe waarin de stoornis zich bevond. De data werden met behulp van variantieanalyse verwerkt. Het bleek dat hogere CRDPSS-scores te vinden waren bij patiënten die in een meer chronische fase van een schizofreniespectrum-stoornis zaten. De volgende significant hogere scores van CRDPSS-items werden in de hogere stadia van de ziekte gevonden: hallucinaties ($H=14.34$), negatieve symptomen ($H=19.68$) en beperkte cognitie ($H=26.29$). Dit ondersteunt de klinische validiteit van het fasenmodel. Verder bleek dat personen met een EPE die een DOP van langer dan één jaar hadden, meer ernstige negatieve symptomen hadden in vergelijking met personen met een kortere DOP.

Berendsen S, Van HL, van der Paardt JW, de Peuter OR, van Bruggen M, Nusselder H, Jalink M, Peen J, Dekker JJM, de Haan L. (2020). Exploration of symptom dimensions and duration of untreated psychosis within a staging model of schizophrenia spectrum disorders. Early Interv Psychiatry. 2020 Jun 17.